

Motala Sn, Ög

ARKIVEXEMPLAR

BESLUT

DATUM

2002 06 07

BETECKNING

317 01780-2002

ERT DATUM

ER BETECKNING

20.05-02-02 beslöt KML
Aic / Sney

Kyrkorådet i Motala församling
Sjögatan 9
Box 138
591 22 Motala

**Skydd enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. för
Charlottenborgskyrkan, Motala församling, Linköpings stift
Motala kommun, Östergötland, Östergötlands län.**

Beslut

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) beslutar med stöd av 4 kap. 4 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML) att bestämmelserna i 4 kap. 3 § KML om tillståndsprövning skall tillämpas på Charlottenborgskyrkan med tillhörande kyrkotomt. Bestämmelserna i 4 kap. 3 § skall dock inte tillämpas på interiöra ändringar i församlingslokalerna.

Bakgrund

Alla Svenska kyrkans kyrkobyggnader uppförda t.o.m. 1939 är skyddade enligt 4 kap. KML. Enligt 4 och 14 §§ i detta kapitel kan RAÄ besluta att även kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser tillkomna 1940 och senare, som är märkliga på grund av sitt kulturhistoriska värde skall skyddas. Av förarbetena till lagen framgår att begreppet *kulturhistoriskt värde* också innefattar *konstnärligt värde* och att även kyrkor som är yngre än ca 20 år kan skyddas.

År 1990 fattade RAÄ beslut om skydd för ett urval kyrkor byggda 1940 och senare, sammanlagt 83 kyrkor. 1996 beslutades om skydd för ett urval av begravningsplatser med kapellkrematorier eller begravningskapell, sammanlagt 22 anläggningar.

Urvalet behöver ses över med jämna mellanrum och RAÄ har nu beslutat att göra en utökning av urvalet av skyddsvärda kyrkor byggda 1940 och senare. Orsaken är dels att inventeringsunderlaget när det gäller de nya

kyrkorna har förbättrats sedan det förra urvalstillfället och dels att ett flertal nya kyrkor har byggts.

Fyra kyrkor, två kapellkrematorier och en begravningsplats byggda 1940 eller senare i Linköpings stift har enligt besluten 1990 och 1996 skydd enligt KML och i det nu aktuella urvalet har RAÄ beslutat att ytterligare en kyrka i stiftet skall skyddas.

Redogörelse för ärendets handläggning

Urvalet av skyddsvärda kyrkor som omfattar kyrkor byggda 1940 eller senare har skett i samråd med länsstyrelser, läns museer och Arkitekturmuseet. Vid urvalet har följande kriterier beaktats:

- Hög arkitektonisk och konstnärlig kvalitet
- Tidstypisk utformning
- Återspeglning av internationella arkitekturtrender
- Kyrkan som del i en miljö, t.ex. ett medvetet gestaltat förortscentrum
- Exempel på teologiskt och liturgiskt betingad gestaltning
- Verk av framstående arkitekter, även lokalt
- Konstnärligt betydande fast utsmyckning
- Intressanta och nydanande tekniska lösningar

Förslag till utökat urval av skyddsvärda kyrkor har remitterats till stiftsstyrelser och till berörda församlingar.

Linköpings stift har den 10 januari år 2000 tillstyrkt att Charlottenborgskyrkan ska omfattas av skydd enligt KML. Motala församling har den 28 aug 2000 yttrat sig och inte haft något att erinra mot förslaget.

Beskrivning av kyrkan

Charlottenborgs kyrka byggdes 1988 efter ritningar av arkitekterna Gösta Erikson och Bengt Linder.

Charlottenborgskyrkan är en stor anläggning med församlingslokaler och kyrka, framträdande placerad i parkmiljö nära Charlottenborgs herrgård vid Motala ström. Kyrkan är rundad med snedskuret, plant tak och reser sig över omgivande byggnader, som har pulpettak. Samtliga byggnader är vitputsade. Intill huvudentrén står en klockstapel i stål. Det höga kyrkorummet har vitputsade väggar och trätak buret av bjälkar. Rummet får sitt ljus genom smala sidofönster i koret och genom ett stort fönster

högt placerat i västväggen. Koret framhävs av en bred men grund nisch, i vilket altaret står. Över altaret hänger ett enkelt krucifix i brons av Liss Eriksson. Kajsa Mattas har utfört en Skyddsmantelsmadonna och en Pietà.

Motiv för beslutet

Kyrkan med sin särpräglade exteriör är en god representant för senmodernismens fria formspråk. Anläggningen har hög arkitektonisk och konstnärlig kvalitet.

RAÄ anser därför att bestämmelserna i 4 kap. 3 § KML om tillståndsprovning bör tillämpas på Charlottenborgs kyrka med tillhörande kyrkotomt. Detta innebär bl.a. att inga väsentliga ändringar får genomföras utan tillstånd av länsstyrelsen. Interiöra ändringar i församlingslokalerna bör dock kunna ske utan tillståndsprovning. Innan sådana ändringar genomförs bör dock samråd ske med länsstyrelsen

Beslut i detta ärende har fattats av riksantikvarien Erik Wegræus efter föredragning av arkitekten Kerstin Alexandersson. Överantikvarien Christina von Arbin, avdelningschefen Sven Göthe, avdelningsjuristen Bengt Green, förste antikvarien Ingrid Sjöström och antikvarien Anette Karls Fors har deltagit i den slutliga handläggningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten. Hur man överklagar framgår av bilaga.

Erik Wegræus

Kerstin Alexandersson

Bilaga:

Hur man överklagar

BESLUT

SIDA

4:4

Kopia till:
Svenska kyrkan
Linköpings stift
Länsstyrelsen i Östergötland
Östergötlands länsmuseum
Motala kommun
Arkitekturmuseet